

MAANTEEAMET

Kaja Notta
Põhja-Sakala Vallavalitsus
Lembitu pst 42
71502, Suure-Jaani, Viljandi
maakond
info@pohja-sakala.ee

Teie 05.03.2019 nr 7-1/6-23

Meie 12.04.2019 nr 15-2/18/48493-5

Ettepanekud Põhja-Sakala valla üldplaneeringu lähteseisukohtadele ja KSH väljatöötamise kavatsusele

Olete pöördunud Maanteeameti poole ettepanekute saamiseks Põhja-Sakala valla üldplaneeringu lähteseisukohtadele ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) väljatöötamise kavatsusele. Põhja-Sakala valla üldplaneering ja KSH on algatatud Põhja-Sakala Vallavolikogu 27.09.2018 otsusega nr 74.

Võttes aluseks planeerimisseaduse (PlanS), ehitusseadustiku (EhS) ja Maanteeameti põhimääruse (PM), esitab Maanteeamet Põhja-Sakala valla üldplaneeringu (edaspidi planeering) lähteseisukohtadele ettepanekud ning hinnangu KSH väljatöötamise kavatsuse asjakohasuse ja piisavuse kohta.

1. Teedevõrgustiku, sealhulgas riigiteede ja kohalike teede üldise asukoha määramine:
 - 1.1. Integreerida planeeringusse riigihalduse ministri 06.04.2018 käskkirjaga nr 1.1-4/75 kehtestatud Viljandi maakonnaplaneeringuga 2030+ kavandatud teedevõrgustik - so riigiteede perspektiivsed trassid sh ristumiskohad, kogujateed jms.
 - 1.2. Analüüsida kohaliku teedevõrgustiku piisavust juurdepääsude tagamisel ning määrata perspektiivsete kohalike teede (sealhulgas jalgratta- ja jalgteede) üldised asukohad.
 - 1.3. Määrata olemasolevate ja kavandatud teede funktsioonid: näiteks kohalik tee, avaliku kasutusega eratee.
 - 1.4. Maanteeamet on edastanud kohalikule omavalitsusele riigiteede ja kohalike teede andmed vektorkujul 21.01.2019 seisuga. Palume joonistele kanda riigiteede numbrid ning eristada riigiteed kohalikest teedest erineva leppemärgiga. Soovitame kujutada kergliiklusteid joonistel leppemärgiga (nt punktiirjoonena), mis ei kataks selle all olevat riigi- või kohalikku teed.
2. Riigiteest tekkivate kitsenduste määramine, sealhulgas tänava kaitsevööndi laiendamine, riigitee kaitsevööndi vähendamine:
 - 2.1. Riigitee kaitsevööndi laiuse käsitlemisel lähtuda EhS § 71 lõikest 2 ja tänava puhul sama paragrahvi lõikest 3.
 - 2.2. Olustvere ja Kõpu alevikku läbivad riigiteed on EhS § 92 lg 3 mõistes tänavad. EhS § 71 lg 3 alusel oleme hinnanud nimetatud asulaid läbivate riigiteede kaitsevööndite ulatust. Välja kujunemata hoonestusjoone, linnalise liikluskeskkonna puudumise tõttu ja tee funktsioonist lähtuvalt, teeme ettepaneku määrata alljärgnevatel riigiteedel kaitsevööndi laiuseks 30 m äärmise sõiduraja välimisest servast:
Riigitee nr 24116 Suure-Jaani – Olustvere km 5,119 - 5,796

Riigitee nr 92 Tartu - Viljandi - Kilingi-Nõmme km 94,140 - 94,740

- 2.3. Juhul kui olemasolev hoonestusjoon jätkub väljaspool linna ja alevikke, kaalub Maanteeamet kohaliku omavalitsuse põhjenduste alusel EhS § 71 lõikest 2 tuleneva kaitsevööndi laiuse vähendamist.
 - 2.4. Peale planeeringu kehtestamist tuleb kaitsevööndi laiuseid kajastav joonis esitada Maanteeametile GIS või CAD formaadis.
3. Planeeringuala üldiste kasutus- ja ehitustingimuste määramine:
- 3.1. Määrata tingimus, et riigitee kaitsevööndisse üldjuhul hooneid ei kavandata. Juhul, kui hoonete kavandamine on põhjendatud väljakujunenud hoonestusjoonega, määrata tingimus, et arendaja peab arvestama liiklusest tulenevate häiringute (müra, saaste, vibratsioon) kahjuliku mõjuga. Normidele vastavuse tagamine, leevendavate meetmete kasutusele võtmine ja finantseerimine on arendaja kohustus.
 - 3.2. Soovitame müratundlikke alasid/objekte riigiteede mõjupiirkonda mitte planeerida.
 - 3.3. Juurdepääsu tagamiseks riigiteele, määrata tingimus mitut kinnistut teenindava eratee avalikult kasutatavaks määramiseks, vajadusel transpordimaa kavandamiseks ja vastavalt EhS-le teeregistrisse kandmiseks.
 - 3.4. Juurdepääsu tagamiseks riigiteele määrata tingimus, et kinnistute maakorralduslikul jagamisel tuleb juurdepääs tagada seni kinnistut teenindanud juurdepääsu kaudu ühiselt ning uutel moodustatavatel katastriüksustel puudub õigus igapähele eraldi juurdepääsu saamiseks riigiteelt.
 - 3.5. Määrata tingimus, et riigiteega külgneva ehitustegevuse kavandamisel detailplaneeringu koostamise kohustuseta alal, tuleb reeglina kasutada juurdepääsuks kohalikke teid ja olemasolevaid ristumisi riigiteega.
 - 3.6. Terviklike ruumilahenduste saavutamiseks riigiteedelt juurdepääsude kavandamisel selgitada välja avalik huvi, määrata kohustus detailplaneeringu koostamiseks juhul kui arendusalale puudub olemasolev juurdepääs ja / või on vajalik juurdepääsude tagamine / säilitamine avalikult kasutatavalt teelt ala lähinaabritele.
 - 3.7. Jalgratta- ja jalgteed tuleb üldjuhul kavandada väljapoole riigitee transpordimaad. Juhul kui üldplaneering ei täpsusta ruumivõimalusi kergliiklustee rajamiseks eramaadel, määrata tingimus, et projekteerimistingimused kergliiklustee rajamiseks antakse läbi avatud menetluse.
 - 3.8. Määrata tingimus, et põhjendatud juhul tuleb suurendada kaevandatavatele aladele juurdepääsuteede, kaasa arvatud riigiteede, kandevõimet või viia neid muul moel liikluskoormusega vastavusse.
 - 3.9. Määrata rajatise asukoha kooskõlastamise vajadus riigitee omanikuga juhul, kui rajatise kõrgus (tuulikute puhul lisada labade pikkus) on suurem kui kaugus äärmise sõiduraja välimisest servast.
 - 3.10. Arvestades riigiteede võimalikku teemaa laiendamise vajadust teede rekonstrueerimise käigus, kaaluda riigiteedele 20 m laiuste tehnoloogiliste vööndite määramise vajadust äärmise sõiduraja välimisest servast tee ohutuse tagamiseks, perspektiivseteks teede õgvendusteks ja laiendusteks, koguaja- ja kergliiklusteede välja ehitamiseks, avalikes huvides vajalike tehnovõrkude- ja rajatiste paigutamiseks ning teede püsivust tagava veerežiimi parandamiseks. Kuni 10 m laiuse kaitsevööndi puhul lugeda tehnoloogilise vööndi laiuseks kuni 10 m. Maakasutustingimuseks seada, et tehnoloogilises vööndis ehitustegevuse planeerimisel tuleb tee ohutuse tagamiseks kaasata Maanteeamet.
 - 3.11. Uute arendus- ja elamualade kavandamisel analüüsida olemasoleva teedevõrgu võimekust ja vastavust. Tingimuste määramisel lähtuda asjaolust, et Maanteeamet ei võta arendustegevuse vajadustest tingitud uute teelõikude rajamise ja riigiteede ümberehitamise kohustust. Tingimuste määramisel tagada ühistranspordiga ligipääsetavus.

- 3.12. Tingimuste määramisel lähtuda asjaolust, et riigitee kui rajatise püsivuse ja toimimise tagamiseks üldjuhul ei juhita arendusalade sademevett riigitee kraavidesse.
 - 3.13. Tehnovõrkude kavandamist riigitee transpordimaale tuleb vältida kuna transpordimaa on vajalik eelkõige tee ja selle koosseisu kuuluvate rajatiste paigutamiseks.
 - 3.14. Planeeringut koostades tuleb soodustada ühissõidukite eeliskasutamist, vähendades sellega transpordi negatiivset mõju keskkonnale ja sellest põhjustatud tervisekahjustusi ning aidates kaasa liiklusõnnetuste ja liiklusummikute ärahoidmisele;
4. Liikluskorralduse üldiste põhimõtete määramine:
- 4.1. Lähtuda riigitee funktsioonist teenindada eelkõige läbivat liiklust ja arvestada et, kohalikku liiklust teenindab eelkõige kohalik tee. Planeeringulahendusega vältida kohaliku liikluse suunamist transiitliiklusega teele.
 - 4.2. Arendusalade juurdepääsud lahendada läbi kogujateede, mis on ühendatud riigiteega ühise ristumiskoha kaudu. Määrata perspektiivse ja olemasoleva suletava juurdepääsu asukoht avalikult kasutatavale teele.
 - 4.3. Pendelliikluse vältimiseks on soovitatav kavandada piirkonna liiklussagedust suurendavad arendused keskustesse.
 - 4.4. Vältida planeeringulahendust, mis tingib vajaduse hajaasustusega piirkonnas riigitee pidevaks ületamiseks.
 - 4.5. Planeeringus määrata põhimaanteega nr 92 külgnevate arendusalade juurdepääs olemasolevate teede ja tänavate ristumiskohtade kaudu. Planeeringus näidata arendusalade toimimiseks perspektiivsete kohalike teede/tänavate/kogujateede asukohad. Põhimaanteele võib uusi ristumiskohti planeerida ainult erandkorras ja lähtudes tee ohutuse põhimõtetest. Olemasolevad üksikute kinnistute ristumiskohad säilivad senise maakasutuse tarbeks juhul, kui ristumiskoht ei halvenda põhitee ohutust.
 - 4.6. Liiklejate ohutuse tagamiseks ja riigitee korrakohaseks kasutamiseks ei ole parkimine riigiteel lubatud. Arendusalade, sh avaliku kasutusega alade, planeerimisel (puhkealad, supluskohad jm) kavandada lahendus, kus parkimine toimub väljaspool riigiteed ja alaga samal teepoolel.
5. Märkused KSH väljatöötamise kavatsusele:
- 5.1. KSH käigus hinnata riigiteede liiklusest tulenevaid negatiivseid mõjusid (müra, vibratsioon, visuaalne häiring, vms) elanikkonna heaolule ja tervisele lähtudes kavandavast üldplaneeringu lahendusest.
 - 5.2. Riigiteede müra ja selle leevendamist käsitleda atmosfääriõhu kaitse seaduse § 64 alusel, sh arendaja kohustusi müra normtasemetest lähtuvalt.
 - 5.3. Käsitleda KSH-s tööstuse- ja kaevandamisega seotud objektid ning analüüsida võimalike väljaveoteede, sh riigiteede, vastavust kavandatavale tegevusele. Analüüsist lähtuvalt näha ette teede kandevõime tõstmine, meetmed liiklusohutuse tagamiseks, vms meetmed

Palume planeeringus kasutada riikliku teeregistri põhiseid teede nimetusi ja numbreid (vt link allpool). Planeering kooskõlastada Maanteeametiga. Kooskõlastamisel palume esitada meie kirjale vastava ülesehitusega ülevaade (näiteks tabelina) Maanteeameti ettepanekute arvestamise kohta planeeringulahenduse väljatöötamisel.

Oleme valmis koostööks planeeringu koostamisel ning vajadusel selgitama ja täpsustama käesoleva kirjaga esitatud ettepanekuid.

Lisa: Juhime tähelepanu Maanteeameti veebilehelt leitavale asjakohasele teabele:
Maakonnaplaneeringuid täpsustavad riigimaanteede teemaplaneeringud
(www.mnt.ee/Tee/Ehitusobjektid/Teemaplaneeringud)
[Transpordi arengukava](#)
[Riigimaanteede teehoiukava](#) ja juhenddokumendid (www.mnt.ee/Tee/Teehoiukava ...)
Tolmuwabad katted kruusateedele: [objektid](#) aastateks 2019 - 2022
[Riigiteede liigid](#) ([www.mnt.ee/Tee/Eesti teedevõrk](http://www.mnt.ee/Tee/Eesti_teedevork))
[Riiklik teeregister](https://teeregister.mnt.ee/reet/home) (<https://teeregister.mnt.ee/reet/home>)
[Liiklussageduse statistika](#) (www.mnt.ee/Ametist/Statistika/Liiklussageduse ...)
[Liiklusloendus kergliiklusteedel](#) (www.mnt.ee/Tee/Liiklussagedus)
Välisõhus leviva müra vähendamise [tegevuskava](#) ([www.mnt.ee/Tee/Müra ja välisõhk/Välisõhus](http://www.mnt.ee/Tee/Mura_ja_valisohk/Valisohus) ...)
Strateegiline [mürakaart](#) ([www.mnt.ee/Tee/Müra ja välisõhk/Müra/Strateegiline mürakaart](http://www.mnt.ee/Tee/Mura_ja_valisohk/Mura/Strateegiline_murakaart))
[Õhusaaste](#) ([www.mnt.ee/Tee/Müra ja välisõhk/Õhusaaste](http://www.mnt.ee/Tee/Mura_ja_valisohk/Ohusaaste))
Eesti loomaõnnetuste andmebaas ja [kaardirakendus](#) ([www.mnt.ee/Tee /Elusloodus](http://www.mnt.ee/Tee/Elusloodus))
Käsiraamat „[Loomad ja liiklus Eestis](#)“ ([www.mnt.ee/Tee /Elusloodus/Käsiraamat](http://www.mnt.ee/Tee/Elusloodus/Kasiraamat) ...)
[Seminari materjalid](#) "Loomad ja maanteed" (12.05.2010)
Tee ehitus-, rekonstrueerimis- ja taastusremondi[objektid](#) ([www.mnt.ee/Tee/Ehitusobjektid/Tee ehitus-...](http://www.mnt.ee/Tee/Ehitusobjektid/Tee_ehitus-))
[Eelprojektid](#) (www.mnt.ee/Tee/Ehitusobjektid/Eelprojektid)
Majandus- ja taristuministri 5. augusti 2015. a määrus nr 106 „Tee projekteerimise normid” Lisa
„Maanteede
projekteerimismid“ https://www.riigiteataja.ee/aktilisa/1070/8201/5014/MKM_m106_lisa.pdf

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Marten Leiten

planeeringute menetlemise talituse juhataja

Lisad:

Priit Palgi

7408122 Priit.Palgi@mnt.ee